

Gorinchem, 9 augustus 2022

VOORSTEL BESTUUR WAARDLANDEN

Vergadering : 29 september 2022
Agendapunt : 5
Steller: : Gitta Spruit / Hans van den Brule

Onderwerp : Toekomst van de zwerfafvalsubsidie

Voorstel :

1. Uitgaan van continuering van de zwerfafvalsubsidie conform aanneming van NVRD.
 2. In de begrotingswijziging voor 2023 uitgaan van het subsidiebedrag van 2022 per inwoner.
 3. In het nieuwe zwerfafvalplan tenminste op te nemen:
 - a. De inzet van een medewerker voor zwerfafvalacties;
 - b. De monitoring van zwerfafval.
-

Inleiding

Sinds 2014 ontvangt Waardlanden namens haar gemeenten jaarlijks subsidie van NedVang voor het uitvoeren van extra taken gericht op het tegengaan van zwerfafval. Dat is besloten op 10 oktober 2013. Lang was onduidelijk wat er na 2022 zou gebeuren met deze 'zwerfafvalsubsidie'. De verwachting was dat het bedrag zou gaan afnemen door de invoering van statiegeld op kleine plastic flesjes, en later op blikjes. Nu echter de rijksoverheid de producentenverantwoordelijkheid fors heeft uitgebreid, is er tegelijkertijd een grote toename van stortingen in het afvalfonds. Wij moeten bepalen hoe we met deze onzekere factoren omgaan.

Beoogd effect

- Het voortbestaan van de zwerfafvalsubsidie meenemen in de begrotingswijziging van 2023.
- Het zorgdragen van beschikbaar personeel om de taken uit te voeren.
- Continueren van de monitoring.

Argumenten

1. Per 1 januari 2023 wordt een Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV) van kracht. Deze UPV is onderdeel van de eind maart 2022 ingevoerde regelgeving voor 'kunststofproducten voor eenmalig gebruik' (Single Use Plastics). Via deze UPV gaan producenten betalen voor de kosten veroorzaakt door het zwerfafval afkomstig van hun producten. (Meer achtergrondinformatie in een artikel in de GRAM, Vakblad NVRD). Bijzonder is dat gemeenten worden geacht stappen te zetten, voordat er duidelijkheid is over de definitieve hoogte van de zwerfafvalsubsidie.
2. De nieuwe rekenmethodiek impliceert dat de toekomstige subsidie hoger wordt dan de huidige subsidie, maar daarover is voorlopig geen zekerheid. Het is daarom het meest logisch om uit te gaan van continuering van het oude bedrag van € 1,15 per inwoner.
3. Om in 2023 goede resultaten te kunnen boeken is het wenselijk al eind 2022 hiervoor acties te ondernemen. In voorgaande jaren zijn door de mogelijke eindigheid van de subsidie geen meerjarige uitgaven meer gedaan. Dat heeft de uitvoering bemoeilijkt doordat vooral met ingehuurd personeel en eenmalige acties werd gewerkt. In januari 2023 kan het bestuur een nieuw actieplan vaststellen. Dan is er meer duidelijkheid en zijn de effecten van eerdere acties in 2022 bekend.
 - a. Een probleem in voorgaande jaren is dat er geen capaciteit is om de zwerfafvalacties goed te begeleiden. Dit heeft het rendement van de zwerfafvalsubsidie negatief beïnvloed. Er waren wel middelen beschikbaar, maar die zijn door Waardlanden door de onzekere toekomst van de subsidie niet semipermanent ingezet. Het advies is om dat nu wel te doen. Het samenvallen met het nieuwe beleid is gunstig. Een van de grootste risico's van het

beleid is een toename van zwerfafval. Daar zijn inwoners, colleges en raden het meest beducht voor. Extra inzet op preventie en opruimacties is hiermee passend. Benodigd budget is € 70.000.

- b. Mogelijk is de monitoring in de nieuwe subsidie niet meer verplicht. Maar omdat de gemeenten de uitkomsten van de zwerfafvalmonitor als meetinstrument hebben opgenomen in de strategienota, is het noodzakelijk de monitoring door te zetten; zelfs bij stopzetting van de zwerfafvalsubsidie. Benodigd budget is € 16.000.

Kanttekeningen

- Er zijn meer verschillen met de huidige subsidie. De toekomstige uitgaven hoeven (mogelijk) niet meer verantwoord te worden, waardoor de administratieve lasten afnemen. De toekomstige subsidie is, in tegenstelling tot de huidige subsidie, niet bedoeld om in te zetten voor beleid, monitoring en handhaving.
- Vanuit de zwerfafvalsubsidie wordt ook de 'polderbus' betaald. Deze bus wordt bemest door mensen met een WSW-aanstelling bij AVRES. Zij werken al jaren bij Waardlanden. Zij ledigen de prullenbakken in het buitengebied van Molenlanden. De wens van AVRES en Waardlanden is dit initiatief door te zetten omdat de resultaten goed zijn en de mensen gelukkig zijn met hun werk. Als de inzet stopt ontstaat er een knelpunt omdat de beheerders van de prullenbakken dan een oplossing moeten vinden voor het ledigen. De jaarlijkse personeelskosten zijn € 35.000. De bus zelf is in 2021 vervangen vanuit de zwerfafvalsubsidie. Omdat de dienst niet ten behoeve van het collectief van gemeenten wordt gedaan, is het eerlijker om de dienst aan de gemeente Molenlanden te factureren als DVO-plus. Net zoals dat het ledigen van afvalbakken in Gorinchem wordt gefactureerd aan de gemeente Gorinchem. Dit is afgestemd in het overleg van contactambtenaren. Waardlanden en de gemeente Molenlanden zullen samen afspraken maken over de wijze van facturering en verantwoording van de uitgaven.

Financiën

De bijdrage in voorgaande jaren was €1,15 per inwoner. In 2022 is ongeveer € 185.000 beschikbaar. In 2023 zal dat dan net iets meer zijn door de groei van het aantal inwoners.

Communicatie

In de begrotingswijziging 2023 nemen we de toelichting mee.

Vervolg

Het bestuur stelt in januari 2023 het nieuwe actieplan Zwerfafval 2023 vast.

Bijlagen

1. Bestuursbesluit 10 oktober 2013
2. Artikel GRAM

Bestuur Waardlanden : 29 september 2022
Agendapunt : 5
Onderwerp : Toekomst van de zwerfafvalsubsidie

Het Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Reinigingsdienst Waardlanden

b e s l u i t :

1. Uitgaan van continuering van de zwerfafvalsubsidie conform aanname van NVRD.
2. In de begrotingswijziging voor 2023 uitgaan van het subsidiebedrag van 2022 per inwoner.
3. In het nieuwe zwerfafvalplan tenminste op te nemen:
 - a. De inzet van een medewerker voor zwerfafvalacties
 - b. De monitoring van zwerfafval.

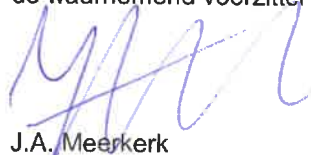
Aldus besloten in de bestuursvergadering,
gehouden op 29 september 2022

de secretaris

H. van den Brule

de waarnemend voorzitter

J.A. Meerkerk